

#passionbeyondtheface

FANTOM

dergisi

1. Sayı

Yayın Bilgileri ve Ekiplerimiz

Dergi Adı: Fantom

Sayı: 001

Yayın Tarihi: 15 Ağustos 2026

Yayın Türü: Bağımsız Süreli Yayın

Telif Bildirimi: Bu dergide yayımlanan yazı, çizim, fotoğraf ve tasarımların hakları eser sahiplerine aittir. İzinsiz kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

Yayın Sahibi: Yağız Çokan

Genel Yayın Yönetmeni: Şevval Ela Pekmez

Fantom Dergisi Ekibi:

Kurucu Başkan:

Yağız Çokan

Kurucu Eşbaşkan:

Elif Beşçınar

Başkan Yardımcısı:

Şevval Ela Pekmez

Departman Başkanları:

Yazarlık - Öykü Erciyas

Halkla İlişkiler - Poyraz Cömert, Öykü Çildoğan

Medya - Şevval Ela Pekmez, Sennur Melis Meral

Tasarım - Tülay Ece Tadık, Ceylin Koşar

Çeviri - Miray İrem Bayraktar

Röportaj - Nisanur Aktaş

Bilişim Teknolojileri - Sami Bera Zeyrek

Çizim - Deniz Çınar Özer

Yazar Ekibi:

Öykü Erciyas

Şevval Ela Pekmez

Yusuf Eymen Kaptan

Miray İrem Bayraktar

Sennur Melis Meral

Yavuz Efe Yığ

Zeynep Orf

İrem Kardaş

Tasarım Ekibi:

Ceylin Koşar

Eren Sayan

Berke Öner

Asya Zühre Güler

Şevval Ela Pekmez

Yağmur Bilici

Ada Naz Baklacı

Deniz Çınar Özer

Eda Çetintaş

Çizim Ekibi:

Deniz Çınar Özer

Yağmur Bilici

Zeynep Liz Kulaç

Gece Eren

Soykan Özel

Fatma Arda

Kübra Çelik

Halkla İlişkiler Ekibi:

Öykü Çildoğan

Poyraz Cömert

Yusuf Eymen Kaptan

Şevval Ela Pekmez

Şevval Elif Gürsel

Miray İrem Bayraktar

Öykü Erciyas

Ceylin Koşar

Sümeyra Akbay

Asil Aras Yaman

Abdullah Bakachan

İlgın gürbüz

Beyza Yıldızhan

Azra Avcı

Duru Dinç

Asım Mahir Yasuntimur

Hazan Baltalı

Zeynep Çıracı

Şara Bulut

S. Özumnaz Müfreze

Melis Nur Albayrak

İnci Zeynep İpek

Ayşenaz Sertöz

Fatma Aysima Ariözsoy

Talya Adalı

Eda Çetintaş

Hafsa Batar

Zeynep Sabah

Lidya Ela Tosun

Neva Deniz Albayrak

Bülem boz

Ceren Hayat Tuncer

Erva Reyryan Küçükgörmen

Aysima Açma

Ada Karabulut

İçindekiler

Kurucu Başkanın Notu.....	4
Phantom of the Opera bütün versiyonlar.....	5
Operadaki Hayalet - Öykü Erciyas.....	6,7
Yitirışler ve Bekleyişler - Şevval Ela Pekmez.....	8,9
İki Işığın Bağlantısı - Sennur Melis Meral	10
Yanlış Tarafta Olduğunu Anladığın An Zamanın Adeta Durması - Miray İrem Bayraktar.....	11
Her Seyin Kendi Kontrolünde Olmadığını ve Bir Şeylerin Ters Gittiğini Anladığın O An - Yusuf Eymen Kaptan.....	12,13
Black Swan: Mükemmelliğin Karanlık Yüzü - İrem Kardaş.....	14,15
Yüzeyin Ahlakını Reddetmek: Phantom of The Opera Felsefesi - Yavuz Efe Yığ.....	16,17
Kötülüğü Anlamaya Çalışmak - Zeynep Orf.....	18,19
One Way or Another - Öykü Erciyas.....	20,21
Dorian Gray: Aynadaki Yüzümüz - İrem Kardaş.....	22,23
Operanın sahibi Kont Raoul de Chagny musun? Operanın gerçek sahibi operanın hayaleti Erik misin?	24,25

FANTOM DERGİSİ

Başkan yazısı - Yağız Çokan

Sevgili Okurlar,

Öncelikle Fantom Dergisinin ilk sayısına hoş geldiniz.

Ben Fantom dergisinin başkanı Yağız Çokan. Bu dergi sanatın her türüne ilgi duyan gençleri bir araya getirmek ve onlara içerik sunmak amacıyla ortaya çıktı. Sayfaları çevirdikçe her sayfada sanata bağlı olan farklı gençlerin duygularını ve düşüncelerini göreceksiniz. İlk sayımızda yılların efsanesi Operadaki Hayalet'i (Phantom of the Opera) inceledik ama emin olun ki içerikte sadece bir film incelemesi değil, felsefi ve sanatsal bir harika bulacaksınız.

Şu anda okuduğunuz bu dergi bizim için sadece bir dergi değil, çok değerli bir süreç. Bu sayıyı çıkarmak için kâh güldük kâh yorulduk ama en önemlisi çok güzel zaman geçirdik, birbirimizle kaynaştık ve bir ürün ortaya koyduk.

En başta dergiyi birlikte kurduğumuz Elif Beşçınar ve diğer kurucu üyelerimiz Öykü Çıldıoğan, Şevval Ela Pekmez, Öykü Erciyas, Sennur Melis Meral, Miray İrem Bayraktar, Tülay Ece Tadık, Nisanur Aktaş, Sümeyra Akbay ve Göktuğ Veral olmak üzere derginin tüm üyelerine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum ve hepinizi Fantom dergisinin ilk sayısıyla baş başa bırakıyorum.

Keyifli okumalar.

PHANTOM *of the opera*

BÜTÜN VERSİYONLARI LISTESİ

TİYATRO UYARLAMALARI

Ken Hill Müzikali (1976/1984)

Andrew Lloyd Webber Müzikali (1986)

Phantom – Kopit ve Yeston Müzikali (1991)

ORIJINAL YAPIM

Phantom of The Opera
(1910 - Gaston Leroux)

SİNEMA VE TV UYARLAMALARI

The Phantom of the Opera (1925)
The Phantom of the Opera (1943)
The Phantom of the Opera (1962)
Phantom of the Paradise (1974)
The Phantom of the Opera (1983)

The Phantom of the Opera (1989)
The Phantom of the Opera (1990)
The Phantom Lover (1995)
The Phantom of the Opera (1998)
The Phantom of the Opera (2004)
Love Never Dies (2012)

Phantom of The Opera günümüzde Londra West End'de ve turnelerde dünyadaki çeşitli sahnelerde aktif olarak sergilenmeye devam ediyor.

Öykü Erciyes FANTOM DERGİSİ

Takıntının ve Müziğin Kesistigi O Nokta Operadaki Hayalet

Öyle bir hikaye ki bu büyük ihtimal çoğunuzu etkilemiştir. 1800'ler, Paris, opera, "hayalet", tutku, takıntı... Operanın ve müzikallerin büyüleyiciliği ile sürekli devam eden bir entrikanın birleşimi bize Operadaki Hayalet'i sunuyor. Meğer çok güvendiğin "Müzik Meleğin" aslında sakıncalı bir takıntıya sahipmiş. Christine, Phantom ve Raoul etrafında şekillenen bu öykü ve 2004 yapımı müzikal film uyarlaması hakkında biraz daha ilerleyelim.

Filmin atmosferi öyle güzel ki, öyle bir görsel şölen var ki filmdeki olay örgüsünü ve karakterleri bir kenara bırakıp düşünmemizi sağlıyor. Opera binası, kıyafetler, dekorlar, mekanlar hepsi ayrı ayrı göz alıcı ve her detay izleyiciyi biraz daha içine çekiyor. Dönemin modasından kaynaklı olarak opera kostümü harici kıyafetlerde günümüzde bile hala çok beğenilen türden. Gösteriler için olan kostümler, dekorlar, makyajlar; hepsinin duyguları ve mesajları kendine has bir şekilde vermesi ayrı ayrı mükemmel. Filmdeki gösteri ve hazırlık sahneleri sahne sanatlarında verilen emeği ve emeğin karşılığındaki o duyguya güzel bir tercüme olmuş. Tabi son gösterinin bitişi o duyguyu yaşamalarına pek müsade etmedi. 1800'ler Paris'indeki mekanların hepsi farklı bir yönüyle dikkat çekiyordu: opera salonundan mezarlığa kadar. Bir şeyler izlediğinizde gönlünüzün yanında gözünüzün de doymasını istiyorsanız Phantom of The Opera (2004) bunun için birebir.

Bir müzikalde müzik hakkında konuşmamak. Buna kim cüret edebilir ki? Tabiki de ben değil. Her şarkı anın stresini, heyecanını çok güzel bir şekilde yansıtıyordu. Fakat benim de pek marjinal seçimlerim olmayacak. Benim için de en etkileyici şarkı Phantom of The Opera'ydı. Enstrümantalin giriş kısmı, işte o kısmı duyunca zaten onun varlığını ve etkisini iliklerinize kadar hissediyorsunuz. Filme başlamadan önce diğer hiçbir şarkıyı bu kadar beğenmeyeceğimi düşünüyordum. Aslında öyle oldu ama yine de diğer şarkılar da bu filmin değerini çok iyi bir şekilde gösterdi.

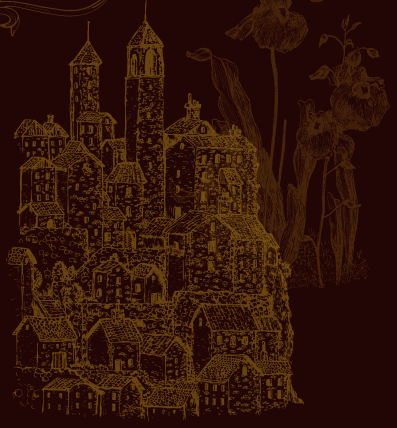
Estetik değerlerden sonra biraz da karakterlere değinmek lazım. Phantom oldukça kompleks bir karakter, küçüklüğünde yaşadıklarından dolayı büyüdüğünde de operadakilerin peşini bırakmamış ve Christine'i bu insanların yanında bir melek gibi görüyor; onu sevebilecek, onun sevebileceği biri olarak. Fakat ne kadar sağlıklı bir sevgi olabilirse bu da o kadar sağlıklı. Phantom'un Christine'in "Müzik Meleği" olması ve küçüklüğünden beri ona müzik hakkında öncülük etmesinin yanı sıra, böyle bir takıntıya sahip olduğu birisini o daha çocukken tanımış olması ve Christine'den yaş bakımından oldukça büyük olması zaten başlı başına bir sorun. Christine'i zorla kaçırmaması, neredeyse Raoul'u öldürecek olması, operadaki insanları öldürmesi ve onlara fiziksel/psikolojik olarak zarar vermesi; bunların hepsi onun sağlıklı bir ortamda sağlıklı bir kişilikle büyümesinin sonuçları. Bunlar sevginin getirileri değil, bencilliğin ve takıntının getirileri. Raoul ise tam tersi. Her zaman yardıma koşan, bir yerde bir sıkıntı varsa çözmekle uğraşan, fedakarlık yapan, doğru olan için elinden geleni yapan genç bir adam. Christine ise çok yetenekli genç bir kız. İlk başlarda Phantom'ın onun öncüsü olduğunu ve babasından bir iz olduğunu düşünmesine rağmen zaman geçtikçe Phantom'ın neler yapabileceğini görerek gerçeklere yaklaşmış birisi. Yine de Christine'in Phantom'dan nefret etmediğini, aksine onu anlamaya çalıştığını ve onun çevrelerinde olmaması gereken biri olduğunu fark ettiğini izliyoruz. Geri kalan karakterlerin hepsi ise ayrı ayrı hikayeyi pek çok değer açısından destekliyorlar. Benim favori karakterlerim arasında Madame Giry ve Meg Giry kesinlikle yer alıyor.

Phantom of The Opera (2004), kesinlikle gotik edebiyat ve gotik sinema severlerin göz atması gereken bir başyapıt ve ilk sayımızın da teması. Olay örgüsünü, karakterleri ve hikayeye zenginlik katan detayları daha iyi bir şekilde deneyimlemek için katlanılabilir bir 141 dakika olduğuna eminim.

Seval Elâ Pekmez
FANTOM DERGİSİ
Yitiriler ve Bekleyişler

"Beklemek, kurumuş bir dala yeniden çiçek açacakmış gibi bakabilmektir."

İnsan bazen mantığının çoktan infaz ettiği bir hayali, kalbinin kuytularında beslemeye devam eder. Çünkü beklenti, mantığın sert duvarlarını aşan; insanı kendi serabında sarhoş eden umuttur. Gidenin dönmeyeceğini, üzerine kapanan kapıların bir daha aralanmayacağını bilir. Sönen mumun fitili çoktan kömüre dönmüştür; yine de içinde, mantığın sesini bastıran şımarık bir umut kırıntısı yaşamaya devam eder. Çünkü beklemek, çoğu zaman bir ihtimale değil; insanın içinde yarım kalmış cümlelere tutunma çabasıdır.

Beklemek yalnızca akıp giden zamana seyirci kalmak değildir; zamanın tam ortasında, yerle gök arasında asılı kalmaktır. Dışarıda dünya dönmeye, mevsimler değişmeye devam eder. Fakat bekleyen için zaman bozulmuş bir saat gibi durur. Akıl bu nöbetin beyhude olduğunu söylerken, duygular mantığın sınırlarını çoktan terk etmiştir. Bu yüzden her yabancı ayak sesi bir sarsıntıya, her tanıdık silüet yeni bir boşluğa, her tesadüf ihtimali yeni bir hayal kırıklığına dönüşür.

Belki de bu yüzden bekleyişler sessiz yaşanır. İnsan, göğsünde sakladığı umutları yüksek sesle söylemeye cesaret edemez; çünkü bilir ki dile gelince büyü bozulacaktır. Bu yüzden onları, küllenmiş bir ateşin altında kalmış son kor gibi saklar; ara sıra küllerini aralar, canını yakacağını bile bile o zayıf sıcaklığa dokunur ve sonra yeniden ruhunun en karanlık çekmecesine kaldırır.

İşin en acı tarafı ise bekleyişin, insanı fark ettirmeden ele geçirmesidir. Başlangıçta sadakat gibi görünen bu hâl, zamanla kimliğin bir parçasına dönüşür. İnsan artık gelecek olanı değil, beklemenin kendisini yaşamaya başlar; çünkü alıştığı boşluk evi olur. Aslında belki de hiçbir zaman gerçekten birini beklemez. Beklediği; yarım kalan ihtimalleri, yaşanmamış yarınları ve en çok da yalnızca onun yanındayken olabildiği eski benliğidir.

Nihayetinde beklemek, insanın kendi yalnızlığına söylediği en uzun yalandır. Yorgun kalp, gerçekleşmeyeceğini bildiği ihtimallerle kendini avutmaya çalışır; karanlığın ortasında kalan son kıvılcıma tutunarak ısınabileceğine inanır.

Belki de yeryüzündeki en büyük cesaret, beklediğinin gelmeyeceğini anlamak değil; bu gerçeği bir andaç gibi yanında taşıyıp yürümeye devam edebilmektir. Çünkü bazı insanlar geri dönmez, bazı gemiler o limana bir daha yanaşmaz, bazı ihtimaller hiç yaşanmaz. Ama geride bıraktıkları sessiz boşluk, insana enkazın içinden kendini yeniden inşa etmeyi öğretir.

Vedanın hiç yaşanmadığı, kelimelerin boğazda düğümlendiği anlarda bile insan, kendi içinde sessizce yollarını ayırmayı öğrenmek zorundadır. Çünkü insanı büyüten, çoğu zaman kulakları sağır eden o sessiz ayrılıklardır.

Sennur Melis Meral
FANTOM DERGİSİ
İkr İsign Bağlantısı

İnsanlar, matematiğin evrenin dili olduğunu söyler. Bir bakıma da doğrudur bu, lakin insanların hafife aldığı daha da evrensel bir iletişim dili vardır: Sanat. Sanat; sözlerin bittiği, başladığı veya sözlerin hiç olmadığı zaman sizi sarıp sarmalayan bir ışıktır.

Herkesin kendine özel bir ışığı vardır. Bu ışık anlaşılmayı beklemesiz çünkü bu ışık karanlığı görmemiz için vardır. Işık keşfedilmeyi beklemesiz; ışık, sadece en karanlık yere giden yolu aydınlatmada yardımcı olur.

Anlaşılmayı ve keşfedilmeyi bekleyen asıl şey en karanlık yerdir. Eğer başkasının ışığı senin karanlık bölgeni aydınlatıyorsa siz sanatın bağladığı iki insansınızdır. Sanatınız, ikinizin en dürüst ve en çıplak halini görmenizde yardımcı olmuştur. Işığınızın aydınlattığı o karanlık bölgede artık sözlere gerek yoktur çünkü siz en saf halinizlesinizdir.

Miray İrem Bayraktar
FANTOM DERGİSİ
Yanlış Tarafıta Olduğunu Anladığın An

İnsanlar her zaman haklı olmak, kendi doğrularının herkes için doğru olmasını ister. Kendilerini dış dünyadan korumak için etraflarına görünmez duvarlar örer, her tartışmada o duvarların arkasından savaşırlar. Fakat bazen öyle bir an gelir ki o sarsılmaz sandıkları duvarlar tek bir kelime ile un ufak olur. İşte o an dünyanın dönmeyi bıraktığı, zamanın sessizliğini hissettiğiniz o sarsıcı saniyedir. Karşınızdakinin sesinin uzaklaşmasını duydukça kafanızın içindeki tüm o gürültülü savunmalar yerini derin bir sükunete bırakır.

"Aslında yanlış olan bendim" dediğiniz o an bir yenilgi değildir, tam tersine içinizdeki o inatçı çocuğun artık büyümeye hazır olmasıdır. O güne kadar sıkı sıkıya sarıldığınız güvenli alanınızı yitirdiğinizde dünya durur çünkü artık hangi yöne gideceğinizi bilemezsiniz. Ancak bu durma anı, aslında kendi içinizdeki en dürüst ve en yalın halinizle yüzleştığınız andır. Bu an sizin dönüm noktanızdır.

Yusuf Eymen Kaptan
FANTOM DERGİSİ

Her Şeyin Kendi Kontrolünde Olmadığını ve Bir Şeylerin Ters Gittiğini Anladığın O An

Hiç bir şeylerin yanlış olduğunu
veya aslında olmaması gerektiğini fakat bunun için
elinizden hiçbir şey gelmediğini hissettiğiniz oldu mu?
Bu yazımızda sizlerle beraber bu hissin nasıl bir şey
olduğunu tartışacağız, hazırsanız başlayalım.

Öncelikle bu konuyu biraz somutlaştıralım çünkü
sadece söz dizileri ve tanımlamalar açıklamak için
yetmeyebilir. Hadi günlük hayatta sıklıkla yaşadığımız
bir konuyu canlandıralım: planlamalar. Bir sergi düşünün.

Bu sergi sizin de içinde yer aldığınız ve sizin için
bir anlam ifade eden bir sergi olsun. Siz de serginin
başlamasına az bir süre kala projenizi bitirmişsiniz
ve kendinizden emin bir şekilde dinlenmeye gitmişsiniz.

Sonunda sergi günü gelip çatığında projenizle
kendinize ait olan tezgaha yerleşiyorsunuz fakat içinize
aniden ve düşünme kabiliyetinizi ortadan kaldıracak,
anlamdıramadığınız bir şekilde tanıdık gelen
bir his düşüyor. Yaşadığınız duygunun şaşkınlığıyla
projenizi denetlemeye başlıyorsunuz ve... Projenizin
temelini eksik oluşturduğunuzu fark ediyorsunuz.

Ama artık çok geç.
Projeniz yavaş yavaş çatırdamaya başlıyor
ve sonunda temelin
eksik kaldığı
nokta
çöküyor.

O anda karnınızdan başlayarak büyük bir ateş hissediyor ve bilinç kaybı yaşıyorsunuz. İşte bu hisler, “suçluluk” olarak adlandırılan psikolojik bir karantina evresinin belirtileridir. Şimdi sorabilirsiniz: “Bu olayın suçlu olmak ve suç işlemekle ne alakası var, sonuçta bu hata insanlar üzerinde hasar veya etki bırakmadı?” Evet, suçluluk böylesine toplumsal izler bırakan eylemleri kapsayabilir. Fakat psikolojide suçluluk, kişinin kendi değerlerini kazara çiğnedikten sonra yaşanan süreç olarak yorumlanır ve aslına bakarsanız, oldukça faydalı bir sistemdir. Suçluluk duygusuna kapılan kişi, önce varlığını ve oradaki amacını sorgulamaya başlar. Orada neden, ne ve kim için bulunmak zorunda olduğunu kavramaya ve yeniden anlamlandırmaya çalışır. Sorgulama evresinin sona ermesiyle çözüm arama aşaması gelir. Kişi yaptığı hatayı düzeltmek için çareler arar ama o anki estetik kaygı ve özgüvenle yanında herhangi bir yardımcı ekipman getirmemiştir. Artık sorunun projede değil, bizzat kendinde olduğunu düşünmeye başlar. Nihayetinde projeler sadece düşünce ve mesajların görselleştirilmiş yansımalarıdır.

İşte tam bu aşamada psikolojik çözülme başlar. Kişi, kalabalığın büyüklüğünü ve o kalabalık için öneminin ne kadar olduğunu o an fark eder. Ve aslında oradaki insanlar için büyük bir anlam veya önem ifade etmediğini anlar. Psikolojide bu düşünce evrimine “öz-aşkınlık” da denir ve kişinin kendi egolarını yıkması ile sonuçlanır.

Halbuki çok yararlı gibi görünen bu düşüncenin, tıpkı birçok şeyde olduğu gibi, aşırı miktarda yaşanması kişinin gerçek hayatla bağının kopmasına va hatta artık hayatı ciddiye bile almamasına neden olabilir.

Süreç birkaç kişinin emeği takdir etmesiyle sona erer. Artık psikoloji düzelmiş ve hata yapmaya duyulan korku atlatılmıştır. Zor bir süreçten sonra zihin artık rahat ve sakin bir hâl almıştır.

Yukarıda açıklamasını yaptığımız duruma Phantom of the Opera’dan da örnekler bulmamız mümkün. Mesela Mösyö André ve Mösyö Firmin’in Phantom’un isteklerini ısrarla yerine getirmeyip kendi kafalarına göre davranmaları ve bu sebeple Opera gecesinde sürekli sorunlar yaşamaları, buna rağmen hiçbir şey yapamamaları örnek olarak gösterilebilir. Bir başka sahnede ise Phantom Christine’in kalbini rahatça kazanabileceğini düşünmesine rağmen, Christine’in çocukluk aşkı Raoul nedeniyle kazanamaması, bahsettiğimiz konu için yeterli bir örnek olur.

Şuna da değinip yazımızı bitirelim: Hayatta kontrolümüzden çıkan olaylar asla bitmez.

Önemli olan bu beklenmedik olaylara hazırlıklı olmak ve ne olursa olsun zihinsel olarak dayanabilmektir.

Irem Kardas
FANTOM DERGİSİ
Black Swan Mükemmelliğin
Karanlık Yüzü

Bazı filmler izlendikten sonra yalnızca hikayesiyle değil hissettirdikleriyle de akılda kalır black swan tam olarak böyle bir film İlk bakışta bir bale filmi gibi görünse de aslında insanın kendi zihniyle verdiği savaşı anlatır Darren Aronofskynin yönettiği film mükemmel olmaya çalışmanın insanı nasıl yavaş yavaş tüketebileceğini etkileyici bir şekilde gösterir.

Filmin baş karakteri Nina Sayers New Yorkta yaşayan genç ve disiplinli bir balerindir En büyük hayali Kuğu Gölü balesinde hem Beyaz Kuğuyu hem de Siyah Kuğuyu canlandırmaktır Beyaz Kuğunun masumiyetini kusursuz bir şekilde yansıtsa da Siyah Kuğunun özgür ve tutkulu tarafını ortaya çıkarmakta zorlanır Rolü alabilmek ve mükemmel bir performans sergileyebilmek için kendini giderek daha fazla zorlar Bu süreçte gerçeklik ile hayal arasındaki çizgi bulanıklaşmaya başlar ve Nina kendi zihninin içinde kaybolur.

Filmin en güçlü yönlerinden biri mükemmellik kavramını sorgulamasıdır Nina hata yapmaktan o kadar korkar ki yaşamayı unutmaya başlar Başarıya ulaşmak için verdiği mücadele zamanla kendisine zarar veren bir takıntıya dönüşür Film boyunca gördüğümüz halüsinasyonlar aynalar ve dönüşüm sahneleri aslında Ninanın iç dünyasını yansıtır Siyah Kuğu onun bastırdığı özgürlüğü tutkuyu ve karanlık tarafını temsil eder.

Filmde bale yalnızca bir dans değildir Aynı zamanda disiplin baskı fedakarlık ve kimlik arayışının sembolüdür Nina annesinin beklentileri yönetmeninin baskısı ve kendi mükemmeliyetçiliği arasında sıkışıp kalır Kendisi olmaya çalışırken aslında kim olduğunu kaybetmeye başlar..

Bence black swan yalnızca psikolojik bir gerilim filmi değildir Aynı zamanda insanların kendilerine karşı ne kadar acımasız olabileceğini anlatır Günümüzde birçok kişi başarılı olmak kusursuz görünmek ya da başkalarının beklentilerini karşılamak için sürekli kendini zorlar Ancak bu süreçte en önemli şeyi yani kendi ruh sağlığını ihmal edebilir Nina da tam olarak bunu yaşar Mükemmelliğe ulaştığını düşündüğü anda aslında kendini tamamen kaybetmiştir.

Filmin finali uzun süre unutulmayacak kadar etkileyicidir Çünkü izleyiciye başarının bedelini sorgulatır Gerçekten kusursuz olmak mümkün müdür Yoksa kusursuzluğu ararken insan kendinden mi vazgeçer black swan bu sorulara kesin cevaplar vermez Ama izleyen herkesi kendi hayatını ve beklentilerini yeniden düşünmeye iter Bu yüzden yalnızca başarılı bir psikolojik gerilim filmi değil aynı zamanda insan psikolojisini derinlemesine inceleyen unutulmaz bir yapıttır.

Yavuz Efe Yig **FANTOM DERGİSİ** *Yüzeyin Ahlakını Reddetmek Felsefesi*

GİRİŞ

Kötülük nedir? Ruhtaki doğuştan gelen bir karanlık mı yoksa yalnızca anlaşılamama sonrası insanın kendini "yeryüzünün" ahlaki kurallarından soyutlamaktan da ibaret olabilir mi? Operadaki Hayalet filmi de bizi bu noktaya odaklıyor. Filmde şekil bozukluğu yüzünden dışlanan hayalet (Erik) karakteri kendini toplumun bütün ahlaki gerçeklerinden soyutlayıp Paris Operası'nın yeraltı dehlizlerinde yaşar. Toplumda veya çoğu filmdekilerin aksine Operadaki Hayalet, bizi bir karakteri "kötü adam" olarak etiketlemek yerine kötünün ne olduğu ve saf kötünün var olup olmadığı hakkında düşünmeye itiyor.

KÖTÜLÜĞÜN TEMELLENDİRİLMESİ VE ZIRH

Erik karakteri yüzündeki şekil bozukluğu yüzünden dehasına rağmen toplumda kabul görmemiş ve dışlanmış. Erik, toplumsal ahlakın kendisi için hiçbir değer taşımadığını fark ederek bir nihilist gibi boşluğa düşmek yerine; bu boşluğu kendi sanatsal arzuları ve mutlak egemenliğiyle doldurarak, kendi değerlerini yaratan kendi 'üstinsan' taslağını inşa etmiştir. Onun amacı hiçbir zaman yalnızca kötülük yapmak olmamıştır, o yalnızca şimdiye kadarki sevgisizlik sonrası kendini korumak ve güvende hissetmek için kötülüğü bir zırh olarak kullanmıştır. Dehşet saçması veya cinayetleri onun bir nevi otorite kurma stratejisidir. Karakterin yüzüne taktığı beyaz maske yalnızca fiziksel yaralarını korumak için değildir, her ne kadar yaptığı kötülüklerle kendini güçlü göstermeye çalışsa da aslında kırılman olan ruhunu toplumun merhametsizliğinden korumaya yönelik bir kalkandır.

YERALTININ NİHİLİZMİ

Hayaletin yeraltı dünyası ahlaki nihilizm için oldukça iyi bir örnektir. Toplumun ahlaki kurallarını reddeden bu felsefi görüş Erik'in yaşam pratiğiyle tamamen uyuşmaktadır. Yüzeydeki doğru ve yanlış, iyi ve kötü kavramları onu acımasızca dışlarken hiçbir zaman onu korumamış, adaleti sağlayamamıştır. Bu nedenle Erik onu korumayan bu ahlaki kuralları reddeder. Kendi yarattığı yeraltı krallığında yaptığı şantaj, cinayet ve manipülasyonlar onun için ahlaki birer suç değil sanatını daha mükemmel yapmak ve saplantılı aşkını yüceltmek için olan nötr araçlardır. O yeryüzünün ikiyüzlü ahlaki kurallarını reddedip elinin tersiyle iterken kendi karanlık evreninin tanrısı olmayı seçmiştir. Bu sebeple artık kuralları koyan kişi o olmuştur ve kuralları kendi koyduğu için de suç işlemiş olması artık imkânsız bir durumdur.

SONUÇ

Ancak Erik'in trajedisine yaptığımız bu empati onun doğru olduğu anlamına gelmez. Aksine kötülüğü bir zırh olarak benimseyip ahlaki ilkeleri reddetmenin ne denli yıkıcı ve tehlikeli bir yanılgı olduğunu gösterir. Toplumun zalimliklerine karşılık kendi zalimlikleriyle vermek problemi çözmemiş, yalnızca kötülüğün etki alanını genişletmiştir. Erik kuralsız yeraltı krallığında kendi adaletini ararken, aslında başkalarının özgürlüğünü çalıp masumları kendi bencil amaçlarının parçası hâline getirmiştir. Ahlakı tamamen reddetmek onu savaş açtığı düzenden daha iyi yapmamış, aksine insanlığını yitirmesine sebep olmuştur. Sonuçta insanı hayvanlardan ayıran özelliklerinden biri de ahlak kurallarıdır. Ancak hikâyenin sonunda Christine'nin ona nefretle değil şefkatle yaklaşması bu felsefenin yenilgisini yüzüne vurmuştur. Filmin sonunda anlaşılır ki kötülüğün panzehiri daha büyük bir kötülük ile karşılık vermek değil en karanlık zamanda bile şefkatle yaklaşıp bu kötülük zincirini kırmaktır.

Zeynep Orf **FANTOM DERGİSİ** *Kötülüğü Anlamaya Çalışmak*

Bir insan gerçekten doğuştan kötü olabilir mi, yoksa onu kötü yapan yaşadıkları mıdır? Bu soru, yüzyıllardır insanların cevap aradığı en zor sorulardan biridir. The Phantom of the Opera da bizi tam olarak bunun üzerine düşündürür. Hikâyenin merkezindeki Hayalet, ilk bakışta korkulması gereken biri gibi görünür. Fakat perde aralandıkça, onun yalnızca yaptıklarını değil, bunları neden yaptığını da görmeye başlarız. Belki de en korkutucu olan şey, kötülüğün bazen nefretle değil, anlaşılmama duygusuyla başlamasıdır.

Bir Canavar mı, Yoksa Kırılmış Bir İnsan mı?

Hayaletin yüzündeki deformasyon, insanların onu tanımadan yargılamasına neden olur. Kimse onun kim olduğunu öğrenmek istemez; gördükleri tek şey farklılıktır. Sürekli dışlanan, küçümsenen ve yalnız bırakılan biri zamanla insanlara güvenmeyi bırakır. Bir süre sonra yalnızlık, öfkeye; öfke ise intikam isteğine dönüşür. Hayaletin hikâyesi, kötülüğün bazen tek bir olaydan değil, yıllar boyunca biriken yaralardan doğduğunu gösterir.

Sevgi İnsanı Kurtarabilir de Kaybettirebilir de

Hayalet, Christine'i gerçekten sever. Fakat sevgi, karşısındaki insanın mutluluğunu istemek yerine onu kendi dünyasına hapsetmeye başladığında artık sevgi olmaktan çıkar. İşte burada sevgi ile takıntı arasındaki çizgi silinir. Hayalet, Christine'i kaybetme korkusuyla onun özgürlüğünü elinden almaya çalışır. Belki de hiç sevgi görmemiş biri, sevgiyi nasıl yaşaması gerektiğini de bilemez. Bu durum davranışlarını açıklayabilir; ancak onları doğru hâle getirmez.

Kötülüğü Anlamaya Çalışmak Neden Önemlidir?
Bir insanın neden kötü olduğunu anlamaya çalışmak, onu masum ilan etmek değildir. Aksine bu, aynı acıların tekrar yaşanmaması için sebepleri görebilmektir. Eğer yalnızlığın, aşağılanmanın ve sevgisizliğin insanları nasıl değiştirebildiğini fark edersek, belki de yeni "Hayaletler" oluşmasını engelleyebiliriz. Çünkü bazen kötülük, doğuştan gelen bir özellikten çok, yıllarca görmezden gelinen bir çılgınlığın sonucudur.

Sonuç

The Phantom of the Opera bize yalnızca bir aşk hikâyesi anlatmaz. Aynı zamanda insanları görünüşlerine göre yargılamanın, onları yalnız bırakmanın ve anlamaya çalışmamanın nasıl ağır sonuçlar doğurabileceğini gösterir. Hayalet elbette yaptığı seçimlerden sorumludur. Ancak onu yalnızca "kötü" olarak tanımlamak, hikâyenin vermek istediği mesajı eksik anlamaktır. Çünkü bazen bir insanın karanlığını anlamaya çalışmak, kendi ışığımızı da daha iyi görmemizi sağlar. Belki de gerçek soru, "Kim kötü?" değil; "Bir insanı bu kadar karanlığa iten neydi?" sorusudur. İşte bu soru, eseri unutulmaz yapan en önemli noktadır.

Öykü Erciyes FANTOM DERGİSİ One Way Or Another

Öyle Ya Da Böyle Bu Şarkıyı Dinleyeceksiniz

Günümüz editlerinin baş tacı olan bir şarkı: One Way Or Another. Pek çok farklı kısmını internette duyduk ve hala kaydıldıkça duyuyoruz. Bu şarkı karşınıza çıktıkça dinlemeyi seviyorsunuzdur.

Biraz daha ileri gidelim, belki de bu şarkının dinleyicisisinizdir. Gündelik hayatınızda sözlerinden, melodisinden, ritminden, sizde uyandırdığı histen, arka planından zevk alarak bu şarkıyı dinliyorsunuzdur. O zaman şunu biliyorsunuzdur ki bazı şarkılar vardır çevrenizdekilerin o şarkı hakkındaki düşüncelerini merak edersiniz, dinletmek istersiniz, o şarkı sizde ve başkalarında da aynı hisleri mi uyandırıyor merak edersiniz. İşte öyle bir şarkı bu da. Çıktığı yıl 1978 de olsa bu şarkı 48 yıldır hala dinleniyor ve en az bir 48 yıl daha dinlenecek gibi duruyor.

Üzerine düşülünce bir tık korkutan bu sözlerin arkasındaki hikaye büyük ihtimal çoğunuzun duymuş olduğu grubun solisti Debbie Harry ve eski erkek arkadaşından çektikleri. Debbie Harry daha Blondie grubunun temelleri atılmadan önce yer aldığı The Stilettos grubundayken eski erkek arkadaşından takip ve rahatsız edilme, tehditler alma gibi şeylerle baş etmek zorunda kalmıştı. Günümüzdeki "stalk" eylemi yani. Yaşadığı bu şeyler en sonunda onun New Jersey'den New York City'ye taşınmasına sebebiyet verdi. Debbie Harry daha sonrasında bu travmayla başa çıkma yöntemini onu sanatına yerleştirmekte buldu. Bu yaşananları unutamayacağını biliyordu bu yüzden bu olayı en azından zevk aldığı bir şey uğruna kullanmayı akıl etti.

Biraz da şarkıyı konuşalım. Sözler konusunda zaten Debbie Harry bize kendisinin bulunduğu mağdur bakış açısını değil, aksine suçlunun bakış açısını dinlettiriyor. Bu şekilde şarkının hikayesinin ve kendisinin daha akılda kalıcı olmasını başarmışlar gibi duruyor. Gerçek hayatta roller tam tersi iken şarkıda tam tersi yansıtılması da etkileyici kılıyor onu. Harry'nin şarkıyı söyleme şekli sizi o kadar içine çekiyor ki takıntıyı ve arzuyu hissediyorsunuz.

Şarkıda benim en sevdiğim kısım ortasındaki gitar solosu. Şarkıyı hem bizim için ikiye bölüyor hem de kısaca güzel. Gitar solodan öncesi takıntıyı bize tanıtırken ve bu takıntıyla neler yapabileceğini gösterirken sonrasında sanki bu eylemler hayata geçiyor gibi. Debbie Harry, solodan sonra artık daha da "vahşi" bir şekilde söylemeye başlıyor. İyice kafayı sıyırmış gibi, amacına ulaştığını düşünmenin getirdiği haz gibi. Şarkının sonlarına doğru arkadan sürekli gelen "One way or another, I'm gonna get ya, I'll get ya, I'll get ya, I'll get ya" sözleri ve Debbie'nin burayı gerçekten ürpertici bir şekilde söylemesi de şarkının sonlarına doğru amacına daha da çok yaklaştığını gösteriyor.

Enstrümental köprüden önce nakaratta "meet ya, get ya, win ya, find ya" derken köprüden sonraki kısımda "lose ya, trick ya, give ya the slip" sözlerine dönüşmüştür. Takıntının boyutunun değiştiğini buradan da anlayabiliriz. Şarkı müzikal açıdan da çok tatmin edici bence. Çok güzel bir melodi, enstrümantal, gitar solo kısmı, vokal... Hepsi birleşince birçok kişinin çok sevdiği bir şarkı ortaya çıkmış.

One Way Or Another belki de benzer bir deneyim yaşadığınız için ya da bu müziği sevdiğiniz için dinlemeyi bırakmadığınız bir şarkıdır. Bu şarkıyı dinleme amacınız ne olursa olsun (birisini stalklamak için motivasyon bulmak haricinde) bu şarkının kitlesini birbirine bağladığını unutmayın. Öyle ya da böyle siz okuyucuları kazanacağım.

Prem Kardas **FANTOM DERGİSİ** *Dorian Gray Aynadaki Yüzümüz*

Bazı hikayeler yalnızca anlatıldıkları döneme ait değildir Her okunduğunda ve her izlendiğinde insanın kendisiyle yeniden yüzleşmesini sağlar Oscar Wilde'nin the picture of dorian gray adlı romanı da bunlardan biridir Kitap ve film uyarlaması arasında bazı farklılıklar bulunsa da ikisi de aynı soruyu sordurur Bir insan dış görünüşünü sonsuza kadar koruyabilse gerçekten mutlu olabilir mi

Hikayenin merkezinde genç ve olağanüstü yakışıklı Dorian Gray vardır Ressam Basil Hallward onun portresini yapar ve bu portre Dorianın masumiyetini temsil eder Lord Henry Wotton ise Dorianı güzelliğin ve gençliğin hayatın en değerli şeyleri olduğuna inandırır Dorian bunun üzerine yaşlanan kendisi değil portresi olmasını diler Bu dilek gerçekleşir Dorian yıllar boyunca genç ve kusursuz kalırken yaptığı her kötü seçim her bencil davranış ve her günah portresine yansımaya başlar

Kitapta olduğu gibi filmde de en güçlü ortak nokta dış güzelliğin insanın gerçek karakterini gizleyemeyeceğidir Dorianın yüzü değişmese de portresi zamanla korkutucu bir hale gelir Çünkü insanı yaşlandıran yalnızca zaman değil yaptığı seçimlerdir Portre aslında Dorianın vicdanı olur Onun sakladığı tüm suçları sessizce taşır

Film romandaki gotik atmosferi karanlık mekanlar gölgeler ve etkileyici görsellerle başarılı şekilde yansıtır Kitabın verdiği rahatsız edici his filmde de korunur Özellikle portrede meydana gelen değişimler Dorianın ruhundaki çürümeyi izleyiciye güçlü bir şekilde hissettirir Bunun yanında film bazı olayları daha dramatik hale getirerek aksiyonu artırırken kitap karakterlerin düşüncelerine ve felsefi tartışmalara daha fazla yer verir

Hem kitap hem de film insanın güzellik gençlik ve haz uğruna neleri feda edebileceğini sorgular Lord Henrynin düşünceleri Dorianı özgürleştiriyor gibi görünse de aslında onu kendi tutkularının kölesi yapar Dorian her istediğini yapabilecek güce sahip olduğunu düşündükçe vicdanını kaybeder En sonunda ise kaçmaya çalıştığı şey zaman değil kendi içindeki karanlık olur

Bence Dorian Gray yalnızca fantastik bir hikaye değildir Hepimizin hayatında taktığı görünmez maskeleri anlatır İnsanlar çoğu zaman dışarıdan nasıl göründüklerine gerçek kişiliklerinden daha fazla önem verirler Ancak ne kadar saklanmaya çalışırsak çalışalım yaptığımız seçimler sonunda bizi tanımlar Dorianın portresi de bunun en güçlü sembolüdür

Yıllar geçmesine rağmen the picture of dorian gray hâlâ güncelliğini koruyor Çünkü değişen yalnızca dünya İnsanların kusursuz görünme isteği hiç değişmiyor Kitap da film de bize aynı gerçeği hatırlatıyor Gerçek güzellik yüzde değil insanın karakterindedir Ve insan en çok kendi vicdanından kaçamaz

*Operanın sahibi Kont Raoul de Chagny musun?
Operanın gerçek sahibi operanın hayaleti Erik misin?*

1. AŞK KAVRAMI SENİN İÇİN NELERİ İFADE EDER?

- A) UĞRUNA HER ŞEYİ GÖZE ALDIĞIN BİR TUTKUYU...
B) SEVDİĞİNİ HER TÜRLÜ TEHLIKEDEN KORUMAYA YEMİNLI, SAF BİR SADAKATI...

2. HAYATINDA YOLUNA ÇIKAN BİR ENGELİ NASIL AŞARSIN?

- A) ZEKİCE KURGULANMIŞ GIZLI PLANLAR YAPARAK GEREKİRSE KORKU SALARAK.
B) CESURCA VE DÜRÜSTÇE ÖNE ATILARAK, GEREKİRSE DÜELLOYA DAVET EDEREK.

3. HAYATINI ETKİLEYEN BİR ADALETSİZLİKLE KARŞILAŞTIN. TEPKİN NE OLUR?

- A) BUNU ASLA UNUTMAM. GÖLGELERE ÇEKİLİR VE BANA BUNU YAŞATANLARDAN KENDİ YÖNTEMLERİMLE, DÂHİCE BİR INTIKAM ALIRIM.
B) DOĞRUDAN ADALETİN KARŞISINA ÇIKARIM. HAKSIZLIĞA KARŞI SESİMİ YÜKSELTİR, KURALLAR DAHİLİNDE HAKKIMI ARARIM VE ASLA BOYUN EĞMEM.

4. SANAT VE YARATICILIK SENİN İÇİN NE İFADE EDİYOR?

- A) BİR YAŞAM AMACI, ACILARIMI HAYKIRMA BİÇİMİ. YARATIRKEN RUHUMU ORTAYA KOYARIM, BU YÜZDEN ESERLERİM HEM BÜYÜLEYİCİ HEM DE ÜRKÜTÜCÜDÜR.
B) KEYİF ALINAN, RUHU DİNLENDİREN VE TOPLUMU BİR ARAYA GETİREN ESTETİK BİR DEĞER.

5. BİR İLİŞKİDEYKEN SENİ EN ÇOK NE KORKUTUR?

- A) REDDEDİLMEK, GERÇEK YÜZÜMÜN VEYA RUHUMUN SEVİLMEMEĞİNE İNANMAK VE SONSUZ BİR YALNIZLIĞA MAHKÛM OLMAK.
B) SEVDİĞİM KİŞİNİN ZARAR GÖRMESİ, ONU KORUYAMAMAK VE ARAMIZA GİRENLER YÜZÜNDEN ONU KAYBETMEK.

6. İNSANLARDA BIRAKTIĞIN İLK İZLENİM GENELDE NEDİR?

- A) MESAFELİ, NE DÜŞÜNDÜĞÜ ASLA ANLAŞILMAYAN, HAYRANLIK UYANDIRAN AMA AYNI ZAMANDA BİRAZ KORKUTAN BİR GİZEM.
B) SICAKKANLI, GÜVEN VEREN, ASIL VE KONUŞMASIYLA RAHATLATAN BİR SAMİMİYET.

7. SEVDİĞİN KİŞİ BİR BAŞKASINA AŞIK OLSAYDI NE YAPARDIN?

- A) ASLA KABUL ETMEM. GEREKİRSE DÜNYAYI ONLARIN BAŞINA YIKAR, BENİ SEÇMESİ İÇİN SINIRLARI ZORLARDIM.
B) CANIM ÇOK YANSA DA ONUN MUTLULUĞU İÇİN VAZGEÇERDİM. AMA YİNE DE SEVDİĞİM KİŞİYİ HER DAIM KORUMAYA DEVAM EDERDİM.

Sen derin duyguların,
dehanın ve yalnızlığın
insanısın. Tutkuların çok
güçlü ve bazen bu tutkular
seni karanlık yollara
sürükleyebiliyor. İnsanlar
senin gizemini çözmekte
zorlanıyor; çünkü sen
sıradan bir hayatı değil,
sanatın ve duygunun en uç
noktalarını yaşamayı tercih
ediyorsun. Senin için aşk,
ruhun birleşmesidir.

A Şıkkı
Çoğunluktaysa: Sen
Operadaki Hayalet
(Erik)'sin!

B Şıkkı
Çoğunluktaysa: Sen
Raoul de Chagny'sin!

Sen güvenin, cesaretin
ve ışığın temsilcisisin.
Sevdiklerini korumak
senin için her şeyden
önce gelir. Toplum
içinde saygı duyulan,
dürüst ve kararlı bir
yapın var. Karmaşık
oyunlar yerine netlikten
yanasın. Senin için aşk;
huzur, koruma ve
sonuna kadar bağlılıktır.

*Erik'in hikayesi de
bir noktada sona
erdi fakat
unutmayın her son
yeni bir
başlangıçtır...*

